



BOJI V JUGOSLAVIJI

Znani tukajšnji tednik "News-week" prinaša v svoji zadnji številki (datirani z dne 12. aprila) naslednji članek o vojni v Jugoslaviji.

Spretni način bojevanja

Debele plasti snega so se pokrivalo gore in doline v Jugoslaviji, ko so sprožili Nemci v mesecu januarju svojo "kazen-ko ofenzivo." Zadnji teden, ko je bil pomlad zelenela po poljih, pa so ti boji še vedno divjali. In Nemci so prvič izkazali temu boljše čast, da ga omenijo v uradnem poročilu svoje vrhovne komande. V tem poročilu pravijo med drugim:

"V bojih, ki so trajali precej tednov, so nemške in hrvaške čete, s sodelovanjem nekaterih delov italijanske armade, strle v južnih predelih Hrvaške komunistično vstajo, katero je bila zanetila Sovjetska Rusija. Kljub težkocam zaradi vremen-skih neprilik in neprehodnega goratega ozemlja, ter spretnega načina bojevanja upornikov... je bil upor zadržan... Le neznamiti ostanki so uspeli pobegniti v gore."

Ta uradna nemška verzija ni našla nobenega priznanja v Moskvi, ki je preko radia redno v zvezi z jugoslovanskimi partizani. Moskva pravi, da partizani še vedno preže iz zasede na vojaške kolone osištca, da še vedno napadajo mesta, v katerih ima osištca svoje posadke, ter razstreljujejo železnice in mostove.

Kar se tiče rušenja mostov, urde ta poročila, da je bil na železniški progi, ki vodi skozi hrvaško ozemlje na Jadransko morje pognan v zrak ogromen viadukt. Čete generala Mihajlovića pa tudi s svoje strani vodijo svojo lastno vojno proti osištcu—po načelu "udari in beži."

Voznik aretiran Pred 16. dnevi je bil James Holecek, star 43 let, stanujoč na 713 Brinsmade Ave., zadet in pobit od avtomobila, čigar avtomobilist je po nesreči ugasnil luči avta in pobegnil. Nesreča se je pripetila pred 1908 Scranton Rd. Holecek je dobil hude poškodbe in se nahaja v opasnem stanju v Lutheran bolnišnici. Policija je bila 16 dni na straži za dvo-barvni avto, ki ga je zadel, ker je neka priča povedala, da je bil voznik oblečen v delovni obleki, in se je smatralo, da je delal v dotični okolici. Včeraj je policija zapazila tak avto in aretiran je bil voznik, ki je po treh urah spraševanja priznal, da je on zadel Holeceka nato pa pobegnil. Aretirancec je Victor E. Hornacky, star 32 let.

MILO ZA DRAGO Nekje v Iraku, 11. aprila. — Na nekem tukajšnjem letališču pripravljajo za odlet v Rusijo 50 angleških bojnih letal, ki bodo tvorila povračilo za enega najznačilnejših dolgov v sedanji vojni.

V težkih dneh umikanja v Egiptu je zaprosilo angleško poveljstvo rusko komando, naj nemudoma pošlje kolikor mogoče ameriških bombnikov, namenjenih za Rusijo in na potu skozi Iran, v Egipt Angležem na pomoč. Rusija je nemudoma poslala Angležem 40 težkih ameriških bombnikov, ki so pomagali ustaviti maršala Rommela. Zdaj je zaprosila Rusija Anglijo za 50 bojnih letal, ki bodo vsak čas odletela v Rusijo.

KONEC "OTOKA SOLZA" NEW YORK, 12. aprila. — Ellis Island, otočič v newyorškem zalivu, preko katerega je prišlo v preteklih 51 letih v Zedinjene države milijone priseljenecv, bodo po ukazu vlade kmalu zaprli.

JUNASKI DECEK OMAHA, Neb., 12. aprila. — Pet let stari deček Bobbie Lee Wheeler je včeraj rešil pred smrtjo v plamenih dvojce svojih sestrice. Najprej je odnesel iz goreče hiše na varno svojo trinaest mesecev staro sestrico Estello, ki jo je vzel v naročje v trenutku, ko so pričeli plameni lizati otroški voziček, v katerem je ležala, nato pa se je vrnil v gorečo hišo ter odnesel iz nje še svojo tri tedne staro polu-sestrico.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osištce in vse, kar ono predstavlja!

STOCKHOLM, 5. aprila (UPI) — Nemška poročevalna agencija Transocean je danes, da je bilo v teku zadnjih let naseljenih 800,000 Nemcev v novih deželah; večina jih je bilo iz krajev, v katerih so Nemci tvorili manjšino, a naselili so jih v za-

KAKO DELAJO NEMCI Z ITALIJANI

Zavezniški glavni stan v Afriki, 11. aprila. — Zavezniki so ujeli italijanskega generala Alberto Mannerinija z vsem njegovim štabom, ker so mu Nemci pobrali vsa njegova motorna vozila. Wadi El Akarit so držali večinoma Italijani, dočim je bila nemška mobilna sila v rezervi. Ko je maršal Rommel odredil umik, so sedli Nemci na svoja motorna vozila ter se odpeljali, dočim so morali v zakopih, hoditi. Ko so Italijani končno po velikem trudu dospeli do prostora, kjer so imeli svoja lastna motorizirana vozila, so videli, da so jim tudi slednje pobrali Nemci ter se z njimi odpeljali.

USMRITITEV NA HITLERJEVO POVELJE

Londonski radio poroča, da je bil Adolf von Harnack, sin znanega nemškega teologa in osebnega prijatelja pokojnega cesarja Viljema, usmrčen na Hitlerjevo lastno zahtevo. Njegova eksekucija je bila v zvezi z zaroto visokih nemških častnikov in režimovskih uradnikov, ki so bili že pred njim usmrčeni.

ITALIJANI ODHAJAJO Z BALKANA

LONDON, 11. aprila. — Londonski radio poroča, da je bil Mussolini, ki trepeče pred invazijo zaveznikov, prisiljen odpraviti večji del svojih čet z Balkana. "Sedaj ni na razpolago nobenih nemških čet, ki bi mogle nadomestiti Italijane na Balkanu v njihovi borbi proti jugoslovanski osvobodilni vojski, pravi londonski radio.

MILO ZA DRAGO

Nekje v Iraku, 11. aprila. — Na nekem tukajšnjem letališču pripravljajo za odlet v Rusijo 50 angleških bojnih letal, ki bodo tvorila povračilo za enega najznačilnejših dolgov v sedanji vojni.

V težkih dneh umikanja v Egiptu je zaprosilo angleško poveljstvo rusko komando, naj nemudoma pošlje kolikor mogoče ameriških bombnikov, namenjenih za Rusijo in na potu skozi Iran, v Egipt Angležem na pomoč. Rusija je nemudoma poslala Angležem 40 težkih ameriških bombnikov, ki so pomagali ustaviti maršala Rommela. Zdaj je zaprosila Rusija Anglijo za 50 bojnih letal, ki bodo vsak čas odletela v Rusijo.

KONEC "OTOKA SOLZA"

NEW YORK, 12. aprila. — Ellis Island, otočič v newyorškem zalivu, preko katerega je prišlo v preteklih 51 letih v Zedinjene države milijone priseljenecv, bodo po ukazu vlade kmalu zaprli.

JUNASKI DECEK

OMAHA, Neb., 12. aprila. — Pet let stari deček Bobbie Lee Wheeler je včeraj rešil pred smrtjo v plamenih dvojce svojih sestrice. Najprej je odnesel iz goreče hiše na varno svojo trinaest mesecev staro sestrico Estello, ki jo je vzel v naročje v trenutku, ko so pričeli plameni lizati otroški voziček, v katerem je ležala, nato pa se je vrnil v gorečo hišo ter odnesel iz nje še svojo tri tedne staro polu-sestrico.

vojevanjih evropskih deželah. V tej brzojavki Nemci priznavajo nasilno ponemčevanje prebivalstva Slovenije, katero imenujejo Spodnja Štajerska in obenem, da so bile nekatere skupine nemških priseljencev poslale v te kraje.

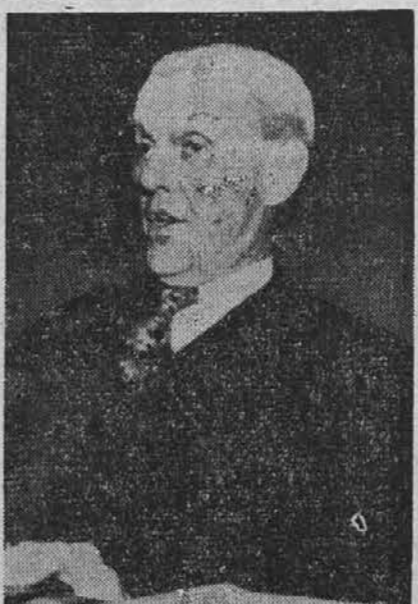
Svetovno znane osebnosti



Na levi je general George S. Patton, doma iz Kalifornije in poveljnik ameriških mehaniziranih čet v Tunisiji.



Na sredi je madame Čiangkaifsek, žena kitajskega voditelja, na desni pa je Lester Perry, predsednik Carnegie-Illinois kompanije.



Bivši gromovnik Mussolini se pripravlja na beg

Hitler ni izpolnil njegove prošnje, da bi mu poslal nadaljne topove in letala, pripravljen pa mu je poslati nadaljne gestapovce.

LONDON, 10. aprila. — Poročila iz Evrope naznanjajo, da je Adolf Hitler odklonil Mussolinijevo zahtevo za več topov in letal, s katerimi bi se zaščitilo pred invazijo se tresočo Italijo, italijanski premijer pa je ukazal pripraviti vse potrebno za premetitev italijanske vlade iz Rima. Na Mussolinijevo zahtevo, naj mu pošlje nadaljne topove in letala, je Hitler odgovoril, da je pripravljen poslati v Italijo nadaljne elitne čete, po vsej priliki za to, da bi dobila Nemčija še tesnejši oprijem na Italijo, kar pa je Mussolini odklonil.

Dnevnik Popolo d'Italia je poročil vesti, da sta se Hitler in Mussolini sestala tekoči teden na Brennerju.

Nadaljna poročila naznanjajo, da je pričelo italijansko ljudstvo bežati iz obmorskih mest in pristanišč.

ARETAČIJA AVTOMOBILISTOV

Policija je bila zelo prizanesljiva napram onim motoristom, ki si niso nabavili novih licenc, toda po svojem skoraj dvotedenskem odlašanju pa ji je bilo končno dovolj ter je koncem preteklega tedna aretirala 11 avtomobilistov, ki niso imeli na oknih svojih avtomobilov licenčnih "stickerjev."

VIHAR V ALABAMI

HACKLEBURG, Ala., 12. aprila. — Tukaj je završal danes silen vihar z nalivom, česar posledica je bila, da je bilo sedem oseb ubitih, trije otroci so pogrešani, mnogo ljudi pa je bilo ranjenih.

JUNASKI DECEK

OMAHA, Neb., 12. aprila. — Pet let stari deček Bobbie Lee Wheeler je včeraj rešil pred smrtjo v plamenih dvojce svojih sestrice. Najprej je odnesel iz goreče hiše na varno svojo trinaest mesecev staro sestrico Estello, ki jo je vzel v naročje v trenutku, ko so pričeli plameni lizati otroški voziček, v katerem je ležala, nato pa se je vrnil v gorečo hišo ter odnesel iz nje še svojo tri tedne staro polu-sestrico.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osištce in vse, kar ono predstavlja!

Naši fantje-vojaki

Na dopustu je bil za teden dni korporal Joseph Delost, sin Mrs. Delost, 19418 Arrowhead Ave. Pred svojim odhodom v službo Strica Sama je bil član pevskega zbora Jadran. Nahaja se v Seattle, Washington.

Po enem letu bivanja na Havajskem je prišel v nedeljo večer na dopust za 10 dni, First Sgt. Joseph P. Zupancic, sin Mr. in Mrs. Mike Zupancic, 6026 St. Clair Ave. Nahaja se pri svoji soprogi Alice, (rojena Ladinig), na 15519 Waterloo Rd. Pri vojakih se nahaja šest let. Vrnil se bo v Camp Cooke, Calif.

Njegov brat, St. Sgt. Frank Zupancic, ki se je pred kratkim nahajal na dopustu, je pa že na potu čez morje. Njegov naslov je: St. Sgt. Frank Zupancic, A.S.N. 13025124, A.P.O. 3851, c—o Postmaster New York, N. Y.

Poročnik Martin Krass (Krasovec), sin Mr. in Mrs. Anton Krasovec, 14020 Darwin Ave., je prišel iz Camp Davis, North Carolina na dopust. Tu bo ostal do ponedeljka.

Pred kratkim je bil povišan na mesto sarženta Laddie Debevec, sin družine Mr. in Mrs. Matt Debevec, 1110 E. 72 St. Njegov naslov je: Sgt. Lad. Debevec, 35304063, U.P.S. 291st Eng. Combat Bn., Camp Swift, Texas.

Mr. in Mrs. John Glavach, 729 E. 156 St., imata dva sina pri vojakih. Starejši John se nahaja v Camp Macey, Texas, mlajši Emil pa se nahaja v Wheelingsburg, Va.

HUGHES 81-LETNIK

WASHINGTON, 12. aprila. — Charles Evens Hughes, bivši prvomestnik vrhovnega sodišča Zedinjenih držav, je praznoval danes 81-letnico svojega rojstva. Obletnico je praznoval v krogu nekaterih intimnih prijateljev.

DEMOKRATSKI KLUB

Seja demokratskega kluba v Euclidu, Ohio se vrši nočuj, ob 8. uri v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeni, da se gotovo udeleži.

LAKOTA IN LEGAR V BOSNI IN SRBIJI

LONDON, (JIC) — Glasom zanesljivih vesti vlada v vzhodni Bosni in v Hercegovini strašna lakota. Ljudstvo umira od glada, ker so Paveličevi ustaši popolnoma opustošili vsa polja. V Bosni besni epidemija legarja. V Sarajevu je obolelo 20,000 oseb, od katerih je do zdaj umrlo 4,000. Prebivalstvo teh krajev bo zadelo strašna ušoda, ako ostanejo zapuščeni kakor so zdaj.

Epidemija se je najprej pojavila v koncentracijskem taborišču Banjica pri Beogradu. Ker ni zdravnikov in zdravil, Nemci dnevno streljajo bolnike — a epidemija se širi, tako da so vsi ujetniki v taborišču kakor obsojeni na smrt.

37 IZMED 100 JAPONSKIH LETAL SESTRELJENIH

Zavezniške sile se nahajajo blizu Tunis-Bizerte črte

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, v torek, 13. aprila. — V enem največjih zračnih napadov, ki so jih izvedli pri pristanišču Moresby, so včeraj Japonci poslali nad 100 letal, toda 37 izmed njih je bilo sestreljenih iz zraka in nekatere tako močno poškodovane v novih izgubah, da je bila brezdvoma sovražnikova zračna ofenziva zelo okrnjena.

V teku dveh dneh so Japonci zgubili 76 letal in po uradnem komuniqueju se smatra, da so bili tekoči načrti sovražnika z ozirom na zračno ofenzivo razbiti.

NASE IZGUBE SO NIZKE

Poročilo je javilo, da je "okrog 100 sovražnikovih letal, polovico bombnikov in polovico križark, napadlo zrakovlovišče pristanišča Moresby." V seriji hudih zračnih bitk, so naši borci popolnoma premagali sovražnika. 29 sovražnikovih letal je bilo sestreljenih od naše strani, kar je pomenilo, da je bilo 18 bombnikov in 10 križark uničenih. Poleg teh je bilo vsled naših operacij z proti-zračnimi baterijami pokvarjenih šest nadaljnjih bombnikov, dva pa uničena.

"Vsega skupaj je bil 37 letal uničenih ali pa tako močno poškodovanih, da se niso mogla vrniti na svoja mesta. Naše lastne izgube so bile v primeri zelo nizke."

Nadaljne odredbe so potrebne glede vpoklica očetov v vojaško službo

Dočim se je izenačilo način klasificiranja vseh moških v starosti od 18. do 37. leta, potem katerega bodo moški, poročeni pred pričetkom vojne, in oženjeni moški, ki skrbijo za otroke, rojene pred 14. septembrom, 1942, začasno klasificirani v 3-A razred, je potrebna odredba, ki bi jasno določila stanje onih moških, ki so že prejeli poziv, da se javijo narodni komisiji, a ki so po novi odredbi, kot očetje upravičeni do odloga.

Obenem je mnenje nekaterih uradnikov nabornih komisij, da se bodo morali taki moški, vseeno javiti za vojaško službo. Dalje se tudi pričakuje, da se bo zopet pričelo vpoklicavanje neoženjenih moških v starosti od 38. do 44. leta, ki se ne nahajajo v važnih obrambnih delih.

NEMCEM JE TREBA NOVIH SUZNEJ

NEW YORK, 7. aprila. (New York World Telegram) — United Press prinaša naslednjo vest: Nemška poročevalna agencija Transocean je včeraj javila preko radia, da je v Beogradu izšla naredba za vpoklic letnikov od 1908 do 1911 za prisilno delavno službo. Kakor znano, so bili letniki 1912 do 1921 že prej poklicani na nabor.

Akoravno se še vedno nahaja v nemških ujetniških taboriščih na stotisoče Jugoslovancev, sposobnih za vojaško službo, so torej Nemci zdaj pobrali še novih štirinajst letnikov. — (op. JIC.)

Nov grob Danes zjutraj ob 2:15 je premilil John Berčič, star 59 let, stanujoč na 438 E. 160 St. Pogreb se bo vršil iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Na operaciji V Glenville bolnišnici se nahaja Mrs. Mary Dermotta, članica društva Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J., ki je srečno prestala operacijo. Članice in prijatelji jo lahko obiščejo popoldne od 2. do 3. ure in zvečer od 7. do 8:30 ure. Želimo ji popolno okrevanje!

Smrtna kosa Včeraj popoldne je preminil v Mestni bolnišnici Michael Ballech, stanujoč na 3068 Nursery Ave., rodom Hrvat. Star je bil 60 let. Tukaj zapuščca hčer Marijo Juratovac in sina Johna. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 10. uri iz Louis L. Ferfolija pogrebnega zavoda na 9116 Union Ave. Bodí mu ohranjen blag spomin.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Chicago. — Eksekutiva Slovenskega ameriškega narodnega sveta, ki je zborovala v hotelu Sherman 10. t. m., ni izvolila tajnika. Ni bilo nobenega kandidata. Aleksander Urankar franciškanski duhovnik iz Lemonta je avtomatično postal član eksekutive namesto odstopivšega Zakrajska. Urankar je bil eden treh namestnikov, ki jih je postavil Slovenski narodni kongres za eksekutivo. Volitve tajnika morajo čakati do prihodnje seje oziroma toliko časa, dokler se dobi kandidat, ki bi hotel sprejeti.

North Chicago. — Zadnji teden je v bolnišnici umrla Theresa Opeka, stara 36 let in rojena v Ameriki, za poškodbami, ki jih je dobila 4. aprila, ko je padla po stopnicah v klet tako nesrečno, da si je prebila lobanjo. Ponesrečenka je bila žena Mihaela Opeke, mestnega tajnika. Poleg moža zapuščca dva majhna otroka, štiri brate in dve sestri.

Leadville, Colo. — Pred dnevi je tukaj umrl Frank Česnovar, star 73 let in doma od Ljubljane. V Ameriki je bil 40 let in zadnjih 22 let je bival na Zajčevi farmi.

Joliet, Ill. — Dne 2. t. m. je tukaj umrla Mary Govednik, roj. Horvat, stara 37 let in rojena tukaj. Zapuščca moža, nekaj malih otrok, starše in več bratov in sester.



# Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA

spisal

Branislav Nušić

## DESETO POGLAVJE

### Dotična gosposka.

V povesti se navadno naša mesta imenujejo: Mestice K. ali L. ali B. itd. Pisec tega romana je pregledal vso našo povedovalno literaturo, da vidi, ali ostala kaka črka iz abecede neuporabljenosti, da s to črko imenuje ono mestice, v katerem se bodo godili prihodnji dogodki. Pa ker je ni našel, mu ni bilo drugega ne preostajalo, kakor da ga imenuje "dotično mesto". V dotičnem mestu torej se nahajajo, kot se razume, tudi dotična gosposka v osebi dotičnega predstojnika, za katerega se pravzaprav ne more reči, da je "dotični", ker ga vsi poznamo. Ker to ti je znani predstojnik Jerotij, ki je junaško hodil po tolikih in tolikih komisijah, in čegar ime je bilo stalno v vseh treh pri tem kaj slabega misli. V devetih letih je služil v štirinajstih okrajih in pri razstanku z njim mu je vsak okraj daroval sabljo, a ljudstvo ga je spemilo do meje svojega okraja, kar smo potem Belgrajčani čitali v posebni depeši, ki se je glasila:

"Danes je narod okraja P. spemil svojega priljubljenega predstojnika Jerotija do meje svojega okraja in mu na razstanku poklonil sabljo za vestno službovanje. Čestitamo okraju R., kamor je predstojnik premeščen, na takšem poglavarju, kakor ga dobi v njem."

Resnica, hudobni jeziki so govorili, da je bila to zmeraj ena in ista sablja, ki jo je vsak okraj po njem naročil sabljo iz Belgrada. Tudi o telegramu so trdili, da je zmeraj taisti, ki ga je sam štirinajstkrat na svoje stroške poslal v list, ali — hudobni jeziki ne govore nikdar resnice.

Nazadnje pa naj hudobni jeziki govore kar hočejo, glavno s "programom" svojega ministra ali okrožnega načelnika, bodisi s programom "glavne kontrole". — V dotičnem okraju, glejte, pa je že za načelnika tri mesece, in narod je prav zadovoljen z njim, a kar je glavno, on je zadovoljen z narodom. Torej — ta predstojnik Jerotije sedi nekega jutra v pisarni in pregleduje tožbo neke udovice proti nekemu popu, kar vstopi birič in mu prijavi župana in popa vasi Prelepne.

"Naj vstopita," pravi predstojnik in položi akte na stran; nato dvigne glavo in pogleda popa in župana, ki sta ravno prišla pred vrata. Kasneje bo mo že videli, zakaj ni prišel stacunar Jovo.

Predstojnik Jerotija premeri popa in župana od glave do pete, ker ju osebno ni poznal, in ju do tedaj še ni bilo pri njem.

"Po kaj pa sta vidva prišla?" vpraša nazadnje.

Ker se župan in pop nista prej dogovorila, kdo bo govoril pred gosposko, sta se med

seboj spogledala in oba molčala.

"Po kaj sta prišla?" vaju vprašam.

Najprej povzame župan besedo:

"Midva," pravi, "sva prišla v imenu nekega rejenčka, to se pravi . . . v imenu naše občine, ki je nezakansko rodila otroka . . . ravno . . ."

"Ko vidi pop, da je župan ves zmešan, in da bo s svojim pojasnilom napravil še večjo zmešnjavo, ga sune s kolumcem, naj molči, pa sam nadaljuje:

"V naši občini se je rodilo nezakansko dete, ki ne spada k nam."

"Zakaj k vam ne spada?" vpraša strogo predstojnik.

"Njegova mati kot udovica je spadala k nam —," se vplete zopet župan, a pop ga vnovič sune s kolumcem in sam nadaljuje:

"Njegova mati je udovica, a rodom je iz druge vasi, iz Krmanov, in potemtakem pripada njen otrok tej občini."

"A koliko je od tega, kar je njegova mati udovica?" vpraša predstojnik.

"Trinajst mesecev, zdaj že teče štirinajstji," odgovori pop.

"Pa kje je živela sedaj, odkar je udova?" vpraša zopet predstojnik.

"V naši vasi," pravi pop.

"In vi ste seveda kot dobri ljudje pazili nanjo in jo negovali kot vsako sirotico?"

"Kako da nismo, gospod," odgovori župan prepričan, da ta zasluga gre občini, a ne cerkvi; nato dvigne glavo in pogleda vprašanje odgovori on, a ne pop.

"I, to se razume, da uboge sirote niste pustili lačne in žejne, pa ste grešnico tudi večkrat obiskali, da jo vprašate, kako jej je?"

"Kako da nismo, gospod," se vsili zopet župan, in čisto milo mu je, da gospod predstojnik tako laskavo misli o občini, kateri je on načelnik.

"Tako, tako," pravi predstoj-

nik, "to je lepo od vas. Ker pa ste tako pazili na udovico, pa pazite tudi na njeno dete in je negujte in obiskujte!"

"Ali, gospod," začne zopet pop, "ona je rodom iz Krmanov."

"A iz Krmanov?" vpraša zopet predstojnik.

"Da," odgovorita pop in župan.

"Pa v tem času, odkar je udovica, ali sta jo kdaj obiskala župan in pop Krmanski?"

"Nista, gospod!"

"E, vidiš, kdor obiskuje udovico, ta nosi tudi stroške. Niti besedice nočem več slišati o tem, ali razumeta? Tako kot pravim, tako mora biti."

"To ne more tako biti," reče pop drzno. "Prinesla sva pismo pritožbo, pa ako jo odbijete, potem prosiva, da nam daste pismo rešitev, ker se hočeva pritožiti pri višji gosposki."

"Poslušaj, pop," začne predstojnik zelo resno, "nikar me ne silil, da ti obrijem brado, a ti župan, se pazi, ker ti že tako mislim poslati te dni komisijo na nos."

Župan in pop prebledeta in si ne upata pogledati v oči.

"Ali mislita," nadaljuje predstojnik, "da mi ni znana vsa stvar? Ali mislita, da je tako daleč vaša vasa, da mi ne more kdo od tam tega povedati?"

Župan in pop, oba gredeta v tla, in obenem stopi pred oči udovec Radoje Krnja rdeč kot rak, a kar mu želita, ne daje Bog, da bi to Radoja doletelo.

"Ampak vesta kaj," nadaljuje predstojnik, "jaz nisem ravno hudoben človek . . . vsi smo ljudje in drug drugega potrebujemo, vi mene in jaz vas . . ."

"Tako je —" vzklikneta oba

## Mali in veliki pes



Na sliki sta dva psa z razstave v New Yorku. Mali psiček tehta samo približno en funt.

in dvigneta glavi in lica se jima razvedre — "tako je, gospod, mi smo ljudje, ne vem že, kako bi dejal . . ."

"Vem, vem, zato vam hočem napraviti veliko uslugo, ki je ne bi vsakemu izkazal."

"Hvala ti, gospod!" reče ta oba obenem, a župan — malo da ni stolpil k njemu in mu poljubil roke.

"E, vidiš, poslušajta me, obdržita tega otroka doma kot občinskega rejenčka, kot sirotko; kadar pa doraste, e, potem je lahko —"

"Tako je, gospod!"

"In nikar ga ne nosite in pošiljajte z akti semintja, da so potem same čenče."

"Tako je, gospod!"

"In nikar ne pozabita, da sem vaju rešil velikih sitnosti," nadaljuje predstojnik in posebno poudari besedo "sitnosti".

"Kako bi pozabila, gospod," odgovori župan ljubeznjivo.

"E, tako — a zdaj ajd, pojedita!"

Še enkrat se mu zahvalita in pet, šestkrat priklonita, pa odideta. Ko sta bila že na pragu, predstojnik še enkrat opomni:

"Pa ne da bi takoj, ko prestopita prag, pozabila, da sem vaju obvaroval velikih sitnosti."

Ozreta se še enkrat in zagotovita predstojnika, da ne bosta tega nikdar in nikoli pozabila, a nato se iz okrajne pisarne napotita naravnost v krčmo; medpotoma pa nista spregovorila niti besede drug z drugim in tudi pogledala se nista.

(Dalje prihodnjice)

## Jug. partizani pobili 350 vojakov osišča

LONDON, 8. aprila (AP) — Radio Moskva poroča, da so jugoslovanski partizani v nekim spopadu blizu mesteca Stolac pobili približno 300 vojakov osišča in potolkli dodatnih 50 vojakov blizu mesta Klin.

Glasom teh ruskih poročil so partizani zaplenili v teh svojih napadih velike množine surovin.

## Oglašajte v --- Enakopravnosti

### Don't Gamble Guard Against Trouble From Minor Injuries—Cuts, Scratches, Burns

Be wise. Guard against infections which may "lay you up." Cleanse wounds instantly. Then apply effective, inhibitory antiseptic OIL-O-SOL Used for over 40 years in thousands of factories, markets, industrial first aid stations, fire departments and homes. Pleasant to use. Combats infection; quickly helps relieve pain. Only 50c at your drugstore. Must satisfy you or your money back. Get **Mosso's OIL-O-SOL** today.

### WAR BOND 612?

Q. Can Stamps of various denominations be placed in one album?  
A. More than one denomination in an album greatly increases the work and cost of redemption. Please, therefore, don't mix denominations.

Q. May a minor designate a co-owner or beneficiary?  
A. Yes, if the purchase is made by the minor from his own wages or earnings.

Q. Do I lose my investment if my War Savings Bond is lost, stolen, or destroyed?  
A. No; upon satisfactory proof of loss or destruction, the Treasury Department will issue a duplicate, usually without requiring a bond of indemnity.

Q. May I register the name of a beneficiary on a Bond without his knowledge?  
A. Yes. Records of War Savings Bonds are confidential. It is not necessary for the Treasury to contact the beneficiary during the owner's lifetime. Only individuals may be named as beneficiaries. No associations, churches, or clubs may be so named.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

U. S. Treasury Dept.

### Mali oglasi

**Izurjeni operatorji**  
na  
**BORING MILLS**  
(Horizontal in Vertical)  
**VELIKIH STRUGALNIKIH**  
**RADIAL DRILL**  
Plača na uro, poleg "overtime."  
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prigrasite.

**Wellman Engineering**  
7000 CENTRAL

**Išče**  
se stanovanje s 4 ali 5 sobami za družino s 3 osebami; otrok je sedem mesecev star. Mož je prost vojašine. Kdor ima za oddati stanovanje, naj pokliče HE. 7849.

**Radi selitve**  
se prodaja set za družabno sobo; je v zelo dobrem stanju. Vprašajte se na 19571 Tyronne Ave.

**Želim**  
kupiti 1940 ali 1941 avto. Plačam v gotovini. Pokličite HE. 8756.

**Rad**  
bi zvedel za naslov Antona Jeriha, doma iz vasi Prežganje, občina Litija. Živi nekeje v Jollihu, Ill., in ako bi slučajno sam to čital ali pa če bi kdo drugi vedel za njegov naslov, je prosen, da mi sporoči. MIKE ZUPANČIC, 6026 St. Clair Ave., Suite 3, Cleveland, Ohio.

**Oblak Furniture Co.**  
Trgovina s pohištvo  
**Pohištvo in vse potrebščine za dom**  
6512 ST. CLAIR AVE.  
Henderson 2978

### Mali oglasi

**Moderno**  
hišo za 2 družini; blizu E. Park Drive, od boulevarda, se prodaja hitremu kupcu po zmerni ceni.  
**STRAINIC REALTY CO.**  
18000 Lake Shore Blvd.  
IVanhoe 6561

**Ako iščete**  
dobrejše popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.  
**FRANK MARZLIKAR**  
16131 St. Clair Ave.

**VSE KARKOLI**  
potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vašem polno zadovoljstvo pri dr. župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:  
**6131 St. Clair Ave.**  
vhod na 62. cesti  
**Knašovo poslojpe**

**Dodatna zahvala**  
V zahvali za pok. Mary Skodlar, so bila pomotoma izpuščena sledeča imena: Mr. in Mrs. Joseph Pike Sr., Mr. in Mrs. Stanley Baraga, Mr. in Mrs. Joseph Primosh in Mrs. Angela Gole, ki so darovali za sv. maše. Dalje najlepša hvala članicam društva Svete Neže, Sreca Marije (staro) in podružnice št. 25 SZZ in posebna hvala nosilkam krste. Še enkrat vsem prav iskrena hvala.  
Frank Skodlar, soprog, sinovi in hčere.

## NOVICA

### IMA LE TEDAJ SPLOŠNO VREDNOST KO JO IZVE JAVNOST

**KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na**

## ENAKOPRAVNOST

**6231 ST. CLAIR AVE. HEnderson 5311**

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

## HOW YOUR SALVAGE HELPS HIM

- SCRAP METAL  
STEEL HELMET CONTAINS APPROXIMATELY SAME AMOUNT OF METAL AS A SPOON
- WASTE RUBBER  
RUBBER IS USED FOR PACKING OF STEEL HELMET AND ALSO GAS MASK
- STRING  
IT HELPS TO MAKE MATERIALS FOR WEBBING
- WOOLLEN RAGS  
CAN BE REMOVED INTO UNIFORMS
- MORE SCRAP METAL  
BAYONET WHICH APPROXIMATELY THE SAME AS A SPOON
- SCRAP METAL AGAIN!  
RIFLE INCLUDES AS MUCH METAL AS A FLAT IRON AND THREE TINNS
- WASTE PAPER  
ONE OLD ENVELOPE CONTAINS ENOUGH PAPER TO MAKE 50 CARTRIDGE WADS
- BONES  
PROVIDE GLYCERINE FOR CARTRIDGE BRING CHARGE

HOUSEWIVES IN BRITAIN heard every bit of "rubbish" around the house. This British Government poster shows them how every scrap of salvage helps the boys on the battlefronts.

## SQUIRE EDGE GATE — Every Fellow to His Calling

HE'S NEVER BEEN ABLE TO BREAK INTO ANY KIND OF JOB

HE OUGHT TO GO INTO THE MOVIES AND CASH IN ON HIS WEIGHT-LIKE FATTY ARDUCKLE

BUT HE'S ANXIOUS TO GET INTO A LEGITIMATE BUSINESS — HE MADE APPLICATION FOR A POSITION IN OTHER DAY

AND WHAT DOES THE LAD WANT TO DO

HE ASPIRES TO BE A HAMMOCK TESTER

P. DECOURCELLE:

# MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

— Devolite, gospod polkovnik, da sedem k vam v kočijo, moj tovariš pa sede k izvoščku.

Robertu ni preostajalo drugega nego molčati tudi na to nesramnost.

— Rue de la Glaciere, na vogal bulvarja, potem pa zavijete, kamor bo treba. Dobite bogato napitnico.

Čez tri četrt ure so bili že tam.

— Gospod polkovnik, ne morem vas sprejeti doma, ker moj dom ni opremljen za tako imenitnega gospoda, zato vas pa prosim, da izvolite počakati kar v kočiji, samo pet minut. Skočim domov in vam prinesem sedemdeset pristnih pisem.

— Dobro, počakam tu.

Slimak in Panoufle sta hitela v svojo hišo na koncu slepe ulice. V stanovanju ni bilo mnogo pohištva. Selitev je bila že končana.

Zefyrina je bila kupila za izkupičkom za voz nekaj jestvin in pijače, da bi vsaj skromno proslavili selitev in dobro kupčijo z d'Alboizom. Bila je pa nekam čudno zmedena in razburjena.

— Je vse v redu? — je vprašala Slimaka in Panouflea že na pragu.

Zre gre, že, — je odgovoril Slimak. — Kje je pa moj kovček?

— Evo ga, — je dejala Zefyrina. — Dokler ne kupimo novega pohištva, sem ga porabila za nočno omarico.

— Se vedno je zaklenjen... Kje je pa ključ? — je vprašal Slimak.

— Ključ... Ne vem... ti ga moraš imeti.

— Nikar ga ne išči. Temu

— Torej ti, ti si to storila! ... Da bi lahko z njim pobegnili.

— Jaz! ...

— Ali pa otroka! ... Da, otroka! ... Kje sta ... ona dva sta ...

Opazil ju je in že je hotel planiti na prestrašena revčka.

— Ne dotikaj se otrok! — je zakričal Panoufle. — Jeza te je zaslepila, da ne veš, kaj počenjaš. Misli si, da so pisma v kovčegu: ni jih v njem. Najbrž si jih kam založil, pa ne veš, kam. Najdemo jih. Čemu naj bi jih vzela otroka?

— Ne ... Jaz jih nisem jemal iz kovčega ... Ukradli so mi jih ... ukradli!

Dolgo je ponavljal Slimak svoje obdolžitve, potem se je pa potolažil in pomiril, dokler ga ni zaslepil nov naval jeze.

S Panouflov pomočjo je bil desetakrat vse prebrskal in pretaknil. Desetakrat je bil temeljito preiskani kovček. Milček se je od strahu ves tresel.

— Naše premoženje je splavalo po vodi! — je kričal Slimak ... Ta d'Alboize je silno bogat ... Hotel je plačati ... Imel sem tisočake skoraj že v rokah. Trideset tisočakov!

Znova je začel kričati, dolžiti, zmerjati in groziti ... brez konca in kraja.

Milček in Claudinet sta lahko odšla in se pomirila v svojem brlogu. Legla sta in zlezla pod odedo. Skozi vrata se je pa še vedno razlagalo Slimakovo kričanje.

— No, nehaj vendar že in molči, — se je oglasila naenkrat Zefyrina. — Nesreča je seveda, če si ta pisma izgubil. Pa tudi če smo jih izgubili, še ni tako hudo. Jaz vem za nekaj drugega in to se mi bo posrečilo bolje nego se je tebi ta kupčija.

VI.

NA SLEDI

Čeprav so ga tako skrbno stražili bi bil Milček lahko že davno pobegnili in zapustil družbo svojih krvnikov, če bi bil hotel.

Toda Claudinetova bolezen, ki je bila stopila v zadnji štadij, je bila tako težka, da se deček ni mogel odločiti, da bi zapustil svojega tovariša, ki ga je imel zelo rad že odkar so ju skupaj vzgajali.

Vendar mu je pa bila nezonsna misel na gospo Heleno in na srečno življenje, ki ga je živel pri nji. S težkim srcem in solznih oči je večkrat poskusil pobegniti iz strašne resničnosti in rad je po cel dneve obujal spomine.

Pozneje si pa ni več upal obujati spominov. Sram ga je bilo, če se je spomnil vseh laži, ki jih je bil zagrešil, ko bi bil moral povedati, kdo je prav za prav, ko bi bil moral priznati, da se je ta grozni Slimak izdajal za njegovega očeta, zoperna Zefyrina pa za njegovo mater.

Njegova mati! Dečkove misli so poletele daleč, daleč ... V

duhu je zagledal prijazno, lepo gospo, ki se mu je smehljala, čutil je na svojih licih njene poljube in božanje, njene roke so ga krepko objemale.

Po cele ure je prebil v teh sladkih sanjah. Mnogo je pa tudi plakal. Plakal in trpel je pri misli na svoje bedno življenje, vendar se mu je pa zdelo, da v svoji nesreči sluti bližajočo se rešitev.

Ta čas je pa napenjal Ramon vse sile, da najde zavrženega sina. Začel ga je znova iskati po pariških beznicah. Vstajal je zgodaj zjutraj, da je lahko videl nesrečneže, ko so se vračali po prečutih nočeh v svoje brloge.

Nekega jutra ga je zaneslo v zanemarjen mestni okraj: bilo je tik pred zimo, ko potrka na vrata mnogih delavcev brezposelnost.

Kar je začul krik neke žene ob pogledu na otroka, ki je vlekel težko natovorjen voziček.

Kako neki morejo ljudje tako mučiti otroke ... Seveda, tudi otroci morajo kaj zaslužiti, če imajo siromašne starše, a dela ni lahko dobiti. Vendar pa nekateri ljudje nimajo srca.

Ramon se je obrnil in zagledal ubogega dečka; bil je ves prezebel in raztrgan, potil se je, čeprav je bilo mrzlo, in težko je sopal upognjen pod jermenom ročnega vozička.

Vlekel je, kar je mogel, na vsakem koraku se je spotaknil ob kepo ilovice, in napenjal je vse sile, da bi zvelel voziček po klancu, pri tem je pa tako žalostno stokal, da se je v srce smilil vsem, ki so ga slišali.

Ramonu se je revček v dno duše zasmilil.

— Ta deček je star dvanajst ali trinajst let, — je pomislil, — torej toliko, kolikor bi bil star zdaj Milček. In kdo ve, morda ga celo pozna ... Otroci te starosti se često srečujejo in seznanjajo ... Slučajno je morda ta revček srečal v življenju nesrečnega dečka, ki ga zaman iščem ... Pomenim se z njim ...

Deček se je bil baš ustavljal pred Ramonom, da bi si oddahnil. Toda takoj ga je napadel kašelj. Moral se je nasloniti na težko breme, ki ga je peljal, z drugo roko se je pa oprjemal zid, da bi ne padel; dušilo ga je in pljuval je kri. Ko je pa kašelj ponehal, je ubozeč prebledel ko zid.

— Slabo mu je, — je pomislil Ramon.

Usmiljena žena je bila že odšla. V pusti ulici ni bilo žive duše. Ramon je stopil k dečku in ga prijel pod pazduho. Deček se je vzravnal.

— Saj ni nič hudega, gospod,

— V bolnico? ... Bil sem tam, gospod ... Poslali so me zopet domov, ker zdravniki niso več vedeli, kako bi me lečili. Stric in teta sta pa dejala, da je moja bolezen neozdravljiva in da bi bilo škoda denarja za zdravlila ...

— Torej se sploh ne zmenite zate ... a ti si trdil, da so ti doma stregli.

— Ah, gospod, imam prijatelja, ki tudi pravi, da se zdravnik in moji sorodniki motijo, in on mi daje zdravlila.

— Prijatelj?

— Da, tovariša, ki je bil vzgojen z menoj, bratranca. Poznava se že od zgodnje mladosti in zelo rada se imava. On pravi, da se lahko izlečim, ku-

puje mi ribje olje, češ, da me bo rešilo.

Deček je za hip obmolnil, potem je pa nadaljeval začeti oči:

— Veste, jaz pa tega ne vem. Mislim, da imajo zdravnik prav in da bom kmalu umrl. Toda moj prijatelj zaplaka, če mu to omenim, pa ga raje ubogam in pijem ribje olje, ker bi za vse na svetu ne hotel videti Milčka žalostnega.

— Milčka?

— Da, tako je ime mojemu prijatelju.

— Milček mu je ime ... je ponovil Ramon z drhtečim glasom.

— Da, gospod ... Nikoli nisem drugače klical. (Dalje prihodnje)

— Veste, jaz pa tega ne vem. Mislim, da imajo zdravnik prav in da bom kmalu umrl. Toda moj prijatelj zaplaka, če mu to omenim, pa ga raje ubogam in pijem ribje olje, ker bi za vse na svetu ne hotel videti Milčka žalostnega.

— Milčka?

— Da, tako je ime mojemu prijatelju.

— Milček mu je ime ... je ponovil Ramon z drhtečim glasom.

— Da, gospod ... Nikoli nisem drugače klical. (Dalje prihodnje)

— Veste, jaz pa tega ne vem. Mislim, da imajo zdravnik prav in da bom kmalu umrl. Toda moj prijatelj zaplaka, če mu to omenim, pa ga raje ubogam in pijem ribje olje, ker bi za vse na svetu ne hotel videti Milčka žalostnega.

— Milčka?

— Da, tako je ime mojemu prijatelju.

— Milček mu je ime ... je ponovil Ramon z drhtečim glasom.

— Da, gospod ... Nikoli nisem drugače klical. (Dalje prihodnje)

**SEND AMERICA IN U.S. CITIZENS SERVICE CORPS**

ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

**AMERICAN HEROES**

Just before the orders to commence firing, our radio station on Midway was blown to bits. Marine Sgt. Harold P. Hazelwood, the operator, was severely wounded by shrapnel. Despite his serious wounds, he assembled parts and sent out the firing orders that saved the day. Your money is needed to "save the day" every pay day. You've done your bit; now do your best—Buy more War Bonds.

**"WHAT'S YOUR NAME?"**

je naslov **novi knjigi**

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj **LOUIS ADAMIČ**

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo lahko v našem uradu.

**OTVORITVENA POSEBNOST**

STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbero. Posebnost od 1/3 do 1/2 ceneje. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO. 6922 St. Clair Ave.

**DON'T CONFUSE BPS FLATLUX WITH WATER PAINT**

**BPS FLATLUX** FLAT WALL PAINT

**NEW SENSATIONAL OIL PAINT**

THAT COVERS IN ONE COAT OVER MOST ANY INTERIOR SURFACE

- IT COSTS NO MORE THAN ORDINARY WATER PAINTS BECAUSE OF ITS EXTRA SPREADING CAPACITY
- DRIES QUICKLY TO A FLAT, GLARELESS FINISH
- NOT A FAD—IT IS A THOROUGHLY TESTED OIL PAINT THAT CAN ALWAYS BE REPAINTED AT ANY TIME
- HAS NO OBJECTIONABLE PAINT ODOR
- READY FOR USE ... JUST AS IT COMES
- NO SIZING OR PRIMING ... NO SPECIAL MIXING

**GRDINA HARDWARE**

6127 ST. CLAIR AVE. EN. 9559

Odprto vsak dan od 8. zj. do 7. ure zvečer, ob sredah samo dopoldne

**Pomagajte k čimprejšnji zmagi nad sovražnikom**

**NAJ VAŠI DOLARJI OHRANIJO ŽIVLJENJA FANTOV, KI SE BORIJO NA BOJNEM POLJU**

V teku je sedaj druga kampanja za vojno posojilo. Te vojne obveznice so po \$25 in sleherni bi si moral prizadevati, da si jih nabavi. To je posojilo vladi—z njim boste ne le pripomogli do hitrejše zmage ampak vsak dolar tako vložen, bo dolar manj za inflacijske namene.

Podrobnosti vam bodo razložili uradniki na lokalnih bankah.

—Ta oglas je brezplačno dala na razpolago—

**ENAKOPRAVNOST**

SLOVENSKI DNEVNIK